

Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας - Ο κόσμος γύρω μας

🕒 45 λεπτά

Μαθησιακοί Στόχοι

Γλώσσα Α΄ Λυκείου: περιγραφή και τεκμηριωμένος λόγος

Στόχοι

- Να γνωρίσουν οι μαθητές την Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας και τον σκοπό της.
- Να διατυπώνουν ερωτήματα και αρχικές υποθέσεις για τη σημασία της ενημέρωσης και της αποστιγματοποίησης.
- Να εντοπίζουν σε κείμενο και οπτικοακουστικό υλικό πληροφορίες, περιγραφικές επιλογές και οπτικές γωνίες.
- Να συγκρίνουν τεκμήρια και να συνθέτουν σύντομη, τεκμηριωμένη απάντηση.
- Να χρησιμοποιούν ακριβές, μη στιγματιστικό λεξιλόγιο όταν περιγράφουν εμπειρίες, χώρους ή δράσεις φροντίδας της ψυχικής υγείας.

Χαρακτηριστικά της τάξης

20 μαθητές ελληνικής και αλβανικής καταγωγής εργάζονται σε 5 σταθερές ομάδες των 4, με σαφείς ρόλους: συντονιστής, αναγνώστης πηγής, καταγραφέας ή υπαγορευτής, εκπρόσωπος. Η βιβλιοθήκη επιβάλλει χαμηλή ένταση φωνής και παραμονή στις θέσεις· οι οδηγίες προβάλλονται στον πίνακα σε σύντομα, αριθμημένα βήματα. Συμφωνήστε σήμα επαναφοράς της προσοχής, επιβραβεύστε την τεκμηριωμένη συνεργασία και χειριστείτε τυχόν διακοπές ήρεμα και διακριτικά.

Χαρακτηριστικά των μαθητών

Υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα γλωσσικής επάρκειας, εξοικείωσης με το ελληνικό σχολείο και βιωμένων εμπειριών. Προσφέρετε λεξιλόγιο-κλειδιά, οπτικές οδηγίες και επιλογή προφορικής, γραπτής ή ψηφιακής καταγραφής. Για δυσκολίες προσοχής, τμηματοποιήστε τον χρόνο με ορατό χρονομετρητή και σύντομους ελέγχους προόδου. Για εξάρτηση από τον εκπαιδευτικό, παραπέμπετε πρώτα στην κάρτα ρόλων και στην ομάδα πριν παρέμβετε. Η συμμετοχή γίνεται ισότιμα από καθιστή θέση, με προσβάσιμα υλικά και εναλλακτικούς τρόπους έκφρασης.

Ερώτημα Διερεύνησης

Αρχικές υποθέσεις · 5 λεπτά

Εκκίνηση της διερεύνησης

1. Προβάλετε στον πίνακα τον τίτλο «Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας» και ένα σύντομο οπτικοακουστικό μήνυμα χωρίς προσωπικές αφηγήσεις.
2. Θέστε το ερώτημα: «Με ποιους τρόπους μπορεί μια σχολική κοινότητα να μιλά υπεύθυνα για την ψυχική υγεία, ώστε να ενισχύει τη φροντίδα και να μειώνει το στίγμα;»
3. Κάθε μαθητής καταγράφει ή υπαγορεύει μία αρχική υπόθεση και ένα στοιχείο που ήδη γνωρίζει. Έπειτα οι ομάδες επιλέγουν μία υπόθεση για διερεύνηση.
4. Υπενθυμίστε τον κανόνα: μιλάμε για ιδέες και τεκμήρια, όχι για προσωπικές διαγνώσεις ή ιδιωτικές εμπειρίες. Η εργασία ολοκληρώνεται καθιστά· επιτρέπεται προφορική ή ψηφιακή απάντηση.

Βασικές Ερωτήσεις

- Τι μπορεί να σημαίνει «φροντίδα της ψυχικής υγείας» σε ένα σχολείο;
- Ποιες λέξεις ή στάσεις μπορεί να ενισχύουν το στίγμα και ποιες τον σεβασμό;
- Ποια στοιχεία θα χρειαζόμαστε για να υποστηρίξουμε μια άποψη;

Σημειώσεις για τον Εκπαιδευτικό

Κρατήστε τη φάση σύντομη: συλλέξτε υποθέσεις χωρίς να τις αξιολογήσετε ακόμη. Χρησιμοποιήστε ουδέτερη, συμπεριληπτική γλώσσα και μη ζητήσετε προσωπικές αποκαλύψεις. Δείξτε με μη λεκτικό σήμα τη μετάβαση στις πηγές και αναθέστε άμεσα τους ρόλους των ομάδων.

Διερεύνηση Πηγών

Ομαδική μελέτη τεκμηρίων · 17 λεπτά

Μελέτη και καταγραφή

1. Δώστε σε καθεμία από τις 5 ομάδες φύλλο καταγραφής με τα πεδία «τι λέει η πηγή», «ποια λέξη ή εικόνα το αποδεικνύει», «ποια οπτική προβάλλει», «τι ερώτημα αφήνει».
2. Ομάδα 1 μελετά σύντομο ενημερωτικό κείμενο του σχολικού βιβλίου για σκοπό, αποδέκτη και ύφος. Ομάδα 2 αναλύει ψηφιακή αφίσα με κεντρικό μήνυμα και οπτικά στοιχεία. Ομάδα 3 παρακολουθεί σύντομο οπτικοακουστικό μήνυμα και καταγράφει λεκτικά και μη λεκτικά μέσα. Ομάδα 4 εξετάζει ψηφιακό γράφημα με δεδομένα για ενημέρωση ή αναζήτηση υποστήριξης. Ομάδα 5 συγκρίνει δύο σύντομα κείμενα: ένα στιγματιστικό και ένα μη στιγματιστικό, εντοπίζοντας γλωσσικές επιλογές και αναδιατυπώνοντας το πρώτο με σεβασμό.

3. Οι μαθητές υπογραμμίζουν δύο τεκμήρια και διατυπώνουν ένα ασφαλές συμπέρασμα. Ο καταγραφέας μπορεί να γράφει, να υπαγορεύει σε συσκευή ή να συνεργάζεται με συμμαθητή. Όλες οι πηγές είναι διαθέσιμες σε ευανάγνωστη ψηφιακή ή έντυπη μορφή.

Βασικές Ερωτήσεις

- Ποιο ακριβές στοιχείο της πηγής στηρίζει την παρατήρησή σας;
- Πώς επηρεάζουν το ύψος, οι εικόνες και η επιλογή λέξεων τον αποδέκτη;
- Ποια φωνή ή εμπειρία φωτίζει η πηγή και ποια ίσως δεν παρουσιάζει;
- Πώς θα περιγράφατε μια δράση υποστήριξης χωρίς γενικεύσεις ή ετικέτες;

Σημειώσεις για τον Εκπαιδευτικό

Χρησιμοποιήστε μόνο το σχολικό βιβλίο και τον πίνακα, τα οπτικοακουστικά βοηθήματα και τους διαθέσιμους ψηφιακούς πόρους. Αναρτήστε ορατό χρονόμετρο: 3 λεπτά προσανατολισμός, 10 μελέτη, 4 καταγραφή. Περιγηθείτε σύντομα και ρωτήστε «Ποια πηγή το αποδεικνύει;» αντί να δίνετε έτοιμες απαντήσεις. Εξασφαλίστε ότι το υλικό βρίσκεται σε προσβάσιμο ύψος και ότι η συνεργασία δεν απαιτεί μετακίνηση.

Ερμηνεία και Σύνθεση

Συγκρίνουμε τεκμήρια · 11 λεπτά

Από τα ευρήματα στην απάντηση

1. Κάθε ομάδα ανταλλάσσει το φύλλο της με γειτονική ομάδα ή το προβάλλει ψηφιακά από τη θέση της. Εντοπίστε μία συμφωνία και μία διαφορά ανάμεσα στα τεκμήρια.
2. Συμπληρώστε τον πίνακα σύνθεσης: «Ισχυρισμός – τεκμήριο από δύο πηγές – πιθανός περιορισμός ή διαφορετική οπτική».
3. Διαμορφώστε απάντηση 50–60 λέξεων στο ερώτημα διερεύνησης, με τουλάχιστον δύο σαφείς αναφορές σε πηγές. Επιλέξτε μορφή: σύντομο κείμενο, προφορική ηχογράφηση ή ψηφιακή διαφάνεια.
4. Ελέγξτε τη διατύπωση: αντικαταστήστε απόλυτες κρίσεις με τεκμηριωμένες και σεβαστικές διατυπώσεις.

Βασικές Ερωτήσεις

- Σε ποια σημεία συγκλίνουν οι πηγές σας;
- Ποια διαφορά οφείλεται στο είδος, στον σκοπό ή στην οπτική της πηγής;
- Ποια απάντηση είναι επαρκώς τεκμηριωμένη και ποιο όριο της αναγνωρίζετε;

Σημειώσεις για τον Εκπαιδευτικό

Υπενθυμίστε ότι μια αφίσα ή ένα βίντεο μπορεί να πείθει, αλλά δεν αρκεί μόνο του για γενικό συμπέρασμα. Δώστε κάρτα-πρότυπο: «Υποστηρίζουμε ότι... επειδή στην πηγή... και στην πηγή...». Για διατήρηση της προσοχής, ανακοινώστε τα δύο ενδιάμεσα σημεία ελέγχου. Δεχθείτε προφορική υπαγόρευση αντί γραφής χωρίς να μειώσετε την απαίτηση για δύο τεκμήρια.

Παρουσίαση και Συζήτηση

Ολομέλεια · 7 λεπτά

Κοινοποίηση τεκμηριωμένων απαντήσεων

1. Κάθε ομάδα παρουσιάζει σε έως 1 λεπτό τον ισχυρισμό της και δύο τεκμήρια, προφορικά ή με προβολή της ψηφιακής της διαφάνειας.
2. Μετά από κάθε παρουσίαση, μία άλλη ομάδα θέτει μία σύντομη ερώτηση ελέγχου: «Ποια πηγή στηρίζει αυτή τη θέση;» ή «Ποιον περιορισμό αναγνωρίζετε;».
3. Συνθέστε στον πίνακα τρεις κοινές αρχές για υπεύθυνη σχολική επικοινωνία: ακριβής πληροφόρηση, γλώσσα σεβασμού, αναζήτηση υποστήριξης από κατάλληλους ενήλικες και υπηρεσίες.
4. Η παρουσίαση μπορεί να γίνει από εκπρόσωπο, από δύο μαθητές ή με αναπαραγωγή ηχογραφημένης απάντησης, χωρίς μετακίνηση στον χώρο.

Βασικές Ερωτήσεις

- Ποιο τεκμήριο θεωρείτε ισχυρότερο και γιατί;
- Πώς διαφέρει μια τεκμηριωμένη άποψη από μια γενίκευση;
- Ποια κοινή αρχή μπορεί να εφαρμοστεί στη σχολική κοινότητα;

Σημειώσεις για τον Εκπαιδευτικό

Τηρήστε αυστηρά τον χρόνο με ορατή ένδειξη. Επιβραβεύστε αναφορές στις πηγές και όχι μόνο την ευχέρεια λόγου. Αν προκύψει στερεότυπο ή υποτιμητική διατύπωση, διακόψτε ήρεμα, αναδιατυπώστε με σεβασμό και επιστρέψτε στο τεκμήριο.

Αναστοχασμός

Από την υπόθεση στο συμπέρασμα · 5 λεπτά

Ατομικός έλεγχος μάθησης

1. Οι μαθητές επιστρέφουν στην αρχική τους υπόθεση και συμπληρώνουν το σύντομο δελτίο εξόδου: «Αρχικά πίστευα... Τώρα υποστηρίζω... Το τεκμήριο που με επηρέασε περισσότερο είναι...».
2. Προσθέτουν μία φράση για τη διαδικασία: «Την επόμενη φορά θα ελέγξω καλύτερα...». Η απάντηση δίνεται γραπτά, προφορικά στον εκπαιδευτικό ή ψηφιακά.
3. Κλείστε με υπενθύμιση ότι η ενημέρωση και η αναζήτηση βοήθειας αποτελούν πράξεις φροντίδας και ότι οι μαθητές μπορούν να απευθύνονται σε έμπιστους ενήλικες του σχολείου.

Βασικές Ερωτήσεις

- Πώς άλλαξε ή επιβεβαιώθηκε η αρχική σας υπόθεση;
- Ποιο τεκμήριο αξιολογήσατε ως πιο αξιόπιστο και γιατί;
- Ποια στρατηγική διερεύνησης θα κρατήσετε για επόμενο μάθημα;

Σημειώσεις για τον Εκπαιδευτικό

Συλλέξτε τα δελτία ως σύντομη διαμορφωτική αξιολόγηση. Μην ζητήσετε προσωπικές πληροφορίες. Για μαθητές με δυσκολία συγκέντρωσης, δώστε την πρόταση-αρχή στον πίνακα και μία επιλογή κάθε φορά. Ολοκληρώστε με ήρεμο, προβλέψιμο κλείσιμο.

Διαφοροποίηση

Ισότιμη πρόσβαση και ενεργή συμμετοχή

Υποστήριξη για Μαθητές με Δυσκολίες

- Δώστε φύλλο καταγραφής με εικονίδια, μικρά βήματα και τράπεζα λέξεων: «στίγμα», «τεκμήριο», «οπτική», «σεβασμός», «υποστήριξη».
- Τμηματοποιήστε κάθε εργασία και χρησιμοποιήστε ορατό χρονόμετρο. Ορίστε σαφή επιλογή πριν από την ερώτηση στον εκπαιδευτικό: «διαβάζω τις οδηγίες – ρωτώ την ομάδα – ζητώ διευκρίνιση».
- Επιτρέψτε απάντηση με προφορική διατύπωση, υπαγόρευση ή επιλογή τεκμηρίου από περιορισμένο σύνολο, διατηρώντας τον ίδιο μαθησιακό στόχο.